

Universiteit van Amsterdam Organiseert Internationale Conferentie over Criminalisering van het Mededingingsbeleid

Mededingingsbeleid is een vorm van overheidstoezicht, bedoeld om het concurrentieproces te bewaken en te beschermen. Op Europees niveau wordt het uitgevoerd door de Europese Commissie. Neelie Kroes, de nieuwe Euro-Commissaris, is er verantwoordelijk voor. In de verschillende lidstaten van de EU wordt dit supranationale beleid gesupplementeerd door het werk van de nationale mededingingsautoriteiten, zoals in Nederland door de NMa. In the Verenigde Staten wordt de basis van de mededingingsregels gevormd door de Sherman Act en de Clayton Act, die worden uitgevoerd door het Department of Justice en de Federal Trade Commission. Anders dan in de EU worden beslissingen door rechtbanken genomen. Het mededingingsbeleid is recent veel in de aandacht geweest aan beide zijden van de Atlantische oceaan door de parallelle acties van de overheid van de VS en de Europese Commissie tegen Microsoft Corporation, en afwijkende visies op de GE/Honeywell fusiezaak.

Als onderdeel van de handhaving van de Europese en nationale mededingingswetten kunnen de mededingingsautoriteiten verplichtingen en sancties opleggen aan bedrijven die de wet hebben overtreden. In Europa zijn de op te leggen sancties beperkt tot het beboeten van de betrokken bedrijven – met een recente recordboete van bijna euro 500 miljoen voor Microsoft. In de VS daarentegen kunnen de autoriteiten ook persoonlijke sancties opleggen aan verantwoordelijke managers, zowel in de vorm van geldboetes als van gevangenisstraffen. Dit gebeurt regelmatig. Daar de boetes voor bedrijven daarbij ook nog aan vastgestelde maxima zijn gebonden, en eerder de aandeelhouders treffen dan degenen die willens en wetens de mededingingswet overtraden, is er een toenemende inzicht dat de bestaande sancties voor anticompetitief gedrag in de EU wellicht niet voldoende zijn om partijen ervan te weerhouden de vaak bijzonder lucratieve concurrentiebeperkingen of misbruik van dominantie toch door te voeren. Het Europees mededingingsbeleid is daarom wellicht niet zo effectief als het zou kunnen of moeten zijn. Daartoe zouden de autoriteiten wellicht de beschikking moeten hebben over een breder scala aan sanctiemogelijkheden, inclusief strafrechtelijke sancties.

In een groot aantal lidstaten van de EU staat daarom een herziening van verplichtingen en sancties op stapel voor diegenen die de mededingingswet hebben overtreden. Naast een verdere toename van geldboetes voor bedrijven, wordt daarin ook de introductie van strafrechtelijke sancties (waaronder geldboetes, tijdelijke verboden om bepaalde bedrijfsactiviteiten uit te oefenen en in sommige landen zelfs gevangenisstraffen) gezien. Ervaringen met de uitvoering van het mededingingsbeleid in de VS worden daarin meegenomen. Het installeren van vergelijkbare criminele sancties in Europa roept echter een groot aantal fundamentele vragen op. Zo impliceert het bijvoorbeeld de toepassing van elementen uit het strafrecht, naast of in plaats van het huidige administratiefrechtelijke systeem. Als gevolg hiervan veranderen de toezichthoudende taken en bevoegdheden van de mededingingsautoriteiten. En er zijn ook serieuze politieke bezwaren, immers de trend tot ‘criminalisering’ van het mededingingsrecht brengt uiteenlopende en zwaarwegende politieke en sociale gevolgen met zich mee.

De ‘Competition & Regulation’ onderzoeksgroep van het Amsterdam Center for Law & Economics (ACLE) van de Universiteit van Amsterdam (UvA) organiseert haar feestelijke, eerste internationale conferentie over de gesignaleerde trend tot criminalisering van het mededingingsbeleid in de lidstaten van de Europese Gemeenschap, om deze veelheid aan aspecten te verkennen en in kaart brengen.

De conferentie bestaat uit een workshop met parallelsessies met ingezonden referaten op Donderdagmiddag 17 Februari in de Faculteit der Economische Wetenschappen en Econometrie van de Universiteit van Amsterdam (Roetersstraat 11), en een dagvullend plenair programma met genodigde sprekers op Vrijdag 18 Februari in het KNAW Gebouw in Amsterdam (Kloveniersburgwal 29). De conferentie brengt wetenschappers uit het mededingingsrecht en de economie bij elkaar, tezamen met mensen uit de praktijk van het mededingingsbeleid, te weten medewerkers van de verschillende autoriteiten, mededingingsadvocaten en economische consultancy bedrijven. Het plenaire programma bevat onder andere bijdragen van: Prof. Dr. Claus-Dieter Ehlermann (Wilmer Cutler Pickering Hale and Dorr LLP), Prof. Dr. William Kovacic (George Washington University), Prof. Dr. Giancarlo Spagnolo (Stockholm School of Economics), Prof. Dr. Wouter Wils (Europese Commissie), Prof. Dr. Dirk Schroeder (Cleary Gottlieb Steen & Hamilton), Prof. Dr. Bruce Lyons (University of East Anglia), Mr. Pat Massey (Director Compecon), Prof. Dr. Eleanor Fox (New York University), Mrs. Diana Guy (Deputy Chair UK Competition Commission), Mrs. Aini Proos (Deputy Director General Estonian Competition Authority), Dr. Christof Vollmer (Head of Unit, BundesKartelAmt), Dr. Andreas Reindl (OECD) and Pieter Kalbfleisch LL.M. (Directeur Generaal NMa, Netherlands Competition Authority).

Voor meer informatie, zie www.acle.nl of neem contact op met het secretariaat van het ACLE: telefoon: +31 (0)20 525 4162, of email: acle@uva.nl.

Dit ACLE congres wordt mede mogelijk gemaakt door de zeer gewaardeerde financiële steun van de volgende organisaties: Amsterdam Center for International Law (ACIL), Charles River Associates Ltd. (CRA), Cleary Gottlieb Steen & Hamilton and Stibbe.